

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

K notranjemu položaju.

Šesta, zadnja zborba državnega našega zbora se nagiba v zaton in čez kratke mesece devali bomo celo šestletno obdobje na kritično tehnično. Poslanci naši nam bodo slikali prošlost in sedanjost, slikali bližnjo bodočnost. Kako bodo to storili, da nam zadovoljijo nadeje, da nam osladijo bodočnost?

Ko je nastopila sedanja zlatoustna vlada, ko so pred šestimi leti poslanci slovenskega naroda odhajali v državno zbornico, koliko je bilo pri nas mladostnih src, ki so se zazibavala v sladke sanje in naskakovala svitile gradove! Le redki so bili na Slovenskem možje, ki so nas svarili pred optimizmom, češ: „Lord Poodle goes out, Lord Noodle comes in“, ali po naše: „Kabineti se spreminjajo, politika pa ostane, kakor je bila.“ Toda tudi mej temi bi najhujši črnogleda nikdar ne bil mislil, da bode koncem šestletne te zborbe, po tolikih letih enakopravnostne politike še toliko naših narodnih terjatev nedoseženih, da! celo tako malo za likvidovanje pripravljenih! Kaj ste, gospodje poslanci, „prisluzili“, kaj ste nam „prinesli“ s tlake, ki ste jo v našem imenu celih šest let opravljali grofu Taaffeju in državnemu eraru? Tako bodo povpraševali zavedni volilci, a v odgovor nam bodo naši zastopniki kazali prazne roke in žalostne obraze. Uvideli bomo, kakor že sedaj vidimo, da se ta parlamentarna tlaka čisto nič ne razločuje od tlake pred 48. letom, da se mora opravljeni, da pa ni družega, nego zamuda časa in potrata moči. In koliko se misli doseči v bodoče za izvršenje slovenskega programa, — na to vprašanje bodo nam poslanci naši javljane mogli dati dovoljen odgovor. Sedanjost nas pripravlja za pesimizem.

Naši poslanci bi radi bili možje-beseda, a vselej ne morejo. Isto usodo imajo i drugi slovanski poslanci, katere doma čakajo bridka očitanja. Nove volitve se bližajo in kdor naše parlamentarne razmere sodi po parlamentarizmu in ustavi, ta bi mislil, da bode vlada sedaj ob dvanajsti uri oborožila svoje zveste poslane z deli in pridobitvami, ki v bodočih volitvah pripomorejo njim do nove zmage in vladi do nove podpore. Kako se ta moti! Kar poslanci vzamejo sabo za odhodnico, to je že pripravljeno na Taaffejevi mizi, namreč: 1. Davčna novela, ali po domače več davkov, ki jih ministri štejejo 2 milijona, hudobni matematiki pa 4—6 milijonov goldinarjev; da jih bodo plačevali tudi Slo-

venci, učila bode bližnja prihodnost; 2. zakon proti socialistom, ki ga poredneži imenujejo „Schlauchparagraphengesetz“ in ki se bode kakor vrv ovijati dal okolu vratu naše svobode za sedaj samo pet let; 3. petnajst milijonov, ki jih bodo tudi slovenski obdavkovanci odplačali za — dolensko železnico, pardon! za regulovanje rek v Galiciji; 4. predloga za severno železnico, ki bode pol veka še oznanjala nam in našim potomcem, kako se pri nas milijoni zapravljajo in krajcarji rubijo. Pravite, da naj neham s temi dobrotami? Rad! Te grenke medicine torej bomo uporabljali, ali brez sladkorja? Ne popolnem, čita se, da klerikalci dobodo nekaj, tudi Čehi nekaj — in mi Slovenci? Mi Slovenci dobodemo za žrtve, ki jih nam poslanci vladi na ljubo narekujejo, nekaj — v papir zavitega. Kaj, to je se ve da tajnost tajnih kabinetov. Le toliko vemo, da se je drugim frakcijam desnice obljubilo nekaj določenega, našim poslancem pa nič določenega, nego le fraza, da se bode ozir jemalo na naše narodne zahteve. E, ta papirček smo že tolikokrat odprli, pa ničesar nismo v njem našli, tako da tudi sedaj ne upamo dobiti iz njega enakopravnosti jezikovne, pravičnega upravnega osobja, Dolenske železnice, obrtnih šol in družega potrebnega v narodnem in gmočnem oziru!

Tako torej grof Taaffe skrbi, da imajo poslanci lažjo odgovornost pred svojimi volilci. Tudi to vedenje sedanjega kabineta v zadnjih urah zborbe kaže nam jasno, da se grof Taaffe v sedanjem položaju vrlo dobro počuti, da si umeje okoristiti parlamentarno situacijo. Desnica ima majhno večino, a ima jo le takrat, kadar grof Taaffe to hoče. Če hoče desnica biti desnica, ubogati mora njega! Če jej vrhu življenja še kaj družega dá, to je že posebna milost, a da jej neče dajati tega, kar ona želi po svojih državno-pravnih in narodnih programih, o tem nas je dovolj uveril, zaradi tega tudi prazne roke slovenskih poslancev. In ta žalostna sedanjost prognostikuje nam še žalostnišo bodočnost! Prvič zaradi ravnokar omenjene konstelacije, a drugič zategadelj, ker bi si grof Taaffe za bodoči državni zbor rad ustrojil močno srednjo stranko, ki bi klube narodne (zlasti česki klub in — ali ste čuli oficijozni vrišč zastran bodočega jugoslovanskega kluba?) oslabil in vlado storila od njih popolnem nezavisno. Ako se mu to posreči, potem se narodni klubi, narodni programi pogreznejo v parlamentarne ničle, narodnostne terjatve bodo izročene eksekutive — milosti.

Navzlic vsemu temu dalo bi se tačas izvojevati tudi kaj za naš narod. Vlada naših poslancev potrebuje, kolikor toliko ugoden je čas sedanjih transakcij tudi za naše zahteve. Pogled v bodočnost nam kaže, da bi bil „periculum in mora“ mogoč, da bi utegnili biti usodepolni. Katera poslanska vest bi mogla kaj takega prenašati?

Vlada in naše šolske razmere.

Iz Trsta 2. febr. [Izv. dop.]

Nekateri ljudje so res kaj čudni, da vsako nevshečno besedo na-se obračajo. Ali res koga njegova kratkovidnost in nevednost toli peče, da nase obrača besede v mojem zadnjem članku, če prav pisatelj s temi ni meril ne na tega moža niti na onega? Kdor v javnosti dela, ne smel bi nikdar izpozabiti besed, katere glasoviti Spinoza zdravitelju posebno priporoča, namreč „neque ridere, neque flere, nec detestari, sed intelligere.“ Glede na to tudi ne mislim preiskovati, kaj je kdo vedel, ali kaj ni vedel, kaj je poznal ali kaj ni poznal, kaj je kdo prijavil ali

ni prijavil. To raziskovanje bi resnico pokazalo, a pogazilo bi laž in vzbudilo nekaj novega gneva. Človeče, ne jezi se! zaklical je bil v državnem zboru česki poslanec Gregor znanemu Carneriju.

Zadnjič sem tožil, da vlada nasproti Lahom prav ničesar ne stori, da bi tudi drugim narodnostim varovala narodne pravice. A česa se imamo nadejati od vlade, ki še lastnega zavoda nasproti Lahom neče braniti? Da bi polahovanje pospeševali, sklenili so naši mestni očetje z velikimi stroški ustanoviti laško učiteljsko v Trstu. To vprašanje se je v zadnjem mestnem zboru rešilo in ustanovitev rečenega zavoda sklenila. Slovenske okolice zastopnik g. inženir M. Živic se je jedini protivil predlogu ter ga s tehtnimi razlogi pobijal. Le škoda, da se mu ni pridružil nobeden izmed drugih odbornikov. Pri tej priliki se je očitno pokazala vsa vladna pogumnost! Ko je g. Živic govoril zoper ustanovitev laškega učiteljskega v Trstu, kazal je tudi na c. kr. učiteljske v bližnjem Kopru. Poleg tega bilo bi novo ustanovljeno v Trstu popolnem odveč, kajti Koprsko ima poleg slovenskega in hrvatskega oddelka tudi laški oddelek. Ko bi uravnava tega laškega oddelka Italijanom ne bila po volji, lahko se mestni zbor Tržaški pritoži pri vladi ter jo naprosi, da bi učni načrt laškega oddelka v Kopru nekoliko preuredila. Sedaj se v zboru vsuje toča — ne na Živica, ampak na c. kr. učiteljske v Kopru. Naučni minister Tržaški, glasoviti Mojzes Luzzato, sin izvoljenega ljudstva — kar čitatelj že iz imena lahko sklepa — ustane in začne udrihati po c. kr. učiteljski v Kopru. Celotni dopis v „Neue Freie Presse“ o c. kr. učiteljski je klical na pomoč, da bi le mogel blata dovolj debelo nakidati na rečeno učiteljske. Nikdo naj ne misli, da se je v zaprti sobi, v zasebni družbi tako govorilo in ropotalo, tako strastno udrihalo po zakonito ustanovljenem c. kr. učiteljski v Kopru. Godilo se je to v javni seji, v pričo c. kr. zastopnika, v pričo c. kr. namestniškega svetnika (po imenu) grofa Giovanelija. V Ljubljani bili bi v takem slučaju zbor zaključili, če ne celo razpustili, a vse drugače c. kr. vlada postopa nasproti Lahom v Tržaškem mestnem zboru. C. kr. vladni zastopnik imel je kar jezik zavezan, kar črnil ni, ko je bila vendar njegova dolžnost očitno prosvedovati zoper toli neosnovano grajanje c. kr. zavoda in ga braniti. Posledice prepuščamo razumnemu čitatelju; kratkovidneži jih pač ne bodo znali izvajati ter bodo v bodoče, pri novih volitvah v spomladi, znova par ordre — glasove lovili za konservativne mameluke, ki pa slovenski narodnosti neso nič manj sovražni nego najbolj napeti irredentovci. — Radovedni smo le, ali bode vlada pustila, da bi Lahi v mestu ustanovili novo gnezdo, v katerem se bi imeli izključno laški tiči valiti. Mogoče je vse — troške pa bomo plačevali tudi vsi in Slovenci poleg tega še trpeli, da bodo ti z laško napetostjo navdihnjeni učitelji trpinčili in morili slovensko narodnost.

Zadnjič sem bil omenil, da one zakonske določbe o ustanovljenju tujih šol nikakor neso jasne in trdne, kar se najočitnejše kaže že v tem, da se vlada sama nikakor neče opirati nanje nasproti Lahom v Trstu in v Istri. Vprašal sem bil, zakaj c. kr. vlada v Trstu ne prisili mestnega zbora, da bi Nemcem in Slovencem ustanovil nemške in slovenske ljudske šole! Zakaj se vendar vlada za priljubljene jej Nemce v Trstu ne potegne ter ne prisili mestni zbor, da bi jim moral ustanoviti ljudsko šolo za dečke in deklice? Zakaj vendar c. kr. vlada na lastne stroške to je z denarjem vseh davkoplačevalcev tej peščici Nemcev uzdržuje tu v Trstu toli

drugi ljudski šoli? Glejte vlada vzdržuje deško nemško ljudsko šolo v lastnem poslopi in slednje podružnico v drugem delu mesta v najeti hiši. Za to šolo potrosi le glede na učiteljsko osebo sedaj 20.640 goldinarjev; razen tega plačuje za podružnico v tuji hiši le najemnine nad 3000 goldinarjev. Za učiteljice dekliske šole potrosi leto in dan sedaj 10.800 goldinarjev. K tem svotam bi morali prištevati še troške za kurjavo, snajenje itd. skratka tako imenovano povprečino. Lahko se reče, da vlada za nemški ljudski šoli v Trstu (pri sedanjih vzporednicah) potrosi leto in dan okoli 35.000 goldinarjev! Ta števila pač za se najočitnejše govore, da jim ni treba ničesar pristavljati in jih nikakor pojasnovati. Zakaj pa skrbna c. kr. vlada tudi nam Slovencem ne ustanovi slovenskih ljudskih šol v mestu? Saj tudi mi davke plačujemo! saj so tudi za nas iste ustavne pravice! Res, da naše dalekovidno politično društvo „Edinost“ je bilo izpozabilo, nabirati date, koliko za šolo godnih otrok imamo Slovenci v mestu. Ono ogromno število slovenskih starišev ne zadostuje zakonitim terjatvam, seveda le v tem slučaju ne, ko bi se pravica imela priznavati Slovincem. Društvu Edinosti bi pisatelj teh vrstic lahko pokazal, kako bi onej pomanjkljivosti brez vseh sitnosti in brez vseh troškov pomoglo, ko bi statistični podatki zadnjega ljudskega štetja bili bolj zanesljivi. A vsak razumnik v Trstu dobro ve, kako so Lahi delali pri omenjenem ljudskem štetju. V Trstu so nas Slovencev kar mnogo tisoč požrli. In vlada je vse to pripuščala, odobraval, priznavala! To sleparijo je celo podpirala z nova vpeljanim občevalnim jezikom. Zato so nam toli neugodni oni nezanesljivi statistični podatki. A društvo „Edinost“ vedelo se bode gotovo tudi tukaj pomagati ter izkazati velikansko število slovenskih za šolo godnih otrok, ki se pa sedaj v laških mestnih šolah le polahujejo ali pa v vladnih nemških učilnicah le pomemčujejo. Vlada bode nam Slovincem kaj ugodnega napravila! Iz zanesljivega vira sem izvedel, da se ista c. kr. primorska vlada protivi z rokami in nogami, ko so rodoljubi sprožili, da bi se v c. kr. srednjih šolah v Trstu (zlasti na gimnaziji) uravnal in primerno razvil pouk materinskega jezika (slovenščine). Pri tem vprašanji bi c. kr. vlada pač lahko brez najmanjše sitnosti zadostila toli pohlevnim in opravičenim zahtevam slovenskim. To bode sedaj gotovo storila, ker ima na praporu zapisano popolno narodno ravnopravnost, ki je po slovesno oklicani ustavi tudi slovenskemu narodu zagotovljena. Na sadu izpoznavamo drevo. In kdor ni slep in gluh, zmotril se je že doslej lahko, koliko imamo pričakovati od najhujših načelnih nasprotnikov našega naroda.

Ruščina kot občni slovanski slovstveni jezik.

Znani profesor Lamanskij imel je, v Peterburškem slavjanskem blagotvornem občestvu“ govor o nalogah tega društva. Posebno zanimiv je bil oni del tega govora, ki se tiče važnosti ruščine za vse Slované in ki slove:

„Jedna glavnih nalog „Slavjanskega občestva“ je razširjenje ruskih knjig po neruskim slovanskim deželah. Seznajanje zapadnih Slovanov z rusko slovesnostjo, razširjenje ruskega jezika mej izobraženimi razredi bilo je že večkrat povod raznim razgovorom in razpravam. Pri tem se je navadno razgovaralo o vprašanji, je li mogoče za Slované jedinstvo slovstvenega jezika in ali je potreben za nje občni diplomatski organ za vzajemno občenje in razumljenje, ali naj jim v to služi kak neslovanski jezik, n. pr. francoski, nemški, ali naj jih pa zjedini ruščina, kakor je zjedini la visokonemščina literarno Nemce, toskanščina pa Italijane? In pri nas v Rusiji, v zapadnih slovanskih zemljah rešuje se, kakor je znano, to vprašanje različno. Jedni na primer mislijo, da bi literarno zjedinenje Slovanov s pomočjo ruščine bilo jako lepo in možno, ter to moramo le želeli. Drugi mislijo, da bi to bilo lepo in ter bi bilo želeli, da se pa ne dá uresničiti. Tretji pa pravijo, da to ni dobro, ker bi rušilo zares prekrasno in Slovanom priljubljeno načelo ravnopravnosti, in tedaj ni želeli, pa se k sreči tudi ne da izvesti.

To tako različno razumljeno vprašanje, vselej vzbujajoče gorečo borbo, je v praktičnem smislu vprašanje bolj ali manj oddaljene bodočnosti, teoretično pa pripada še k nerešenim in odprtim vprašanjem. Pa naj bodo že kakorkoli različni nazori o bodočnosti ruskega jezika v slovanskem svetu, ven-

dar vam odgovarjajo vsi, kateri poznajo to stvar, da je znanje ruščine v besedi in pismu gromadno napredovalo poslednja desetletja. Še pred petdesetimi leti so bili redko raztreseni ljudje, ki so umeli ruščino mej avstrijskimi in balkanskimi Slovani, pred dvajsetimi leti šteli so se že na desetine; sedaj pa že na tisoče. Ne samo jedna stotina jih dobro govori in piše po ruski; drugi pa dobro govore in razumejo; tretji pa lahko razumejo ustni in pismeni ruski govor. V slovstvenih in inteligentnih krogih vseh zapadno-slovanskih narodnostij smatra se poznanje ruskega jezika in literature za nrvstveno in umstveno obligatno, ako se tudi ne zahteva pri državnih izpitih. Potrebnost učbenikov ruskega jezika, ruskih slovarjev, in zgodovin ruske literature vedno narašča. Želeli bi bilo, da bi se izdal popolni zapisnik vseh ruskih učbenikov v različnih slovanskih narečjih, kateri so izšli poslednja dve ali tri desetletja in prevodov ruskih pisateljev, ki so izšli posebej ali pa bili natisnjeni v časopisih. To bi bil res jako koristen in zanimiv katalog. Jasno bi nam bilo v kakih kotih zapadnega slovanskega sveta, na jugu ali na severu je sedaj znano in priljubljeno mnogo ruskih imen, čitajo se z veseljem ruska dela. Vsi, ki so kedaj bili v zapadno-slovanskih deželah, ali imajo zveze z njimi, vedo iz skušnje, kako tam potrebujejo ruskih knjig. Res je, da v nekaterih deželah povpraševanje po ruskih knjigah včasih utihne in pada, pa se zato v drugih baš tedaj povekša. Sploh pa to povpraševanje oslabeti ne more. Naj kriče, kakor hočejo ne dobro želeči sofisti, prodani pisci in nedobroželjatelji ruskega prosvetljenja, kateri bi najraje kakor hitro je mogoče namestili prazne stolice Peterburške Akademije Znanostij z raznimi prišlimi in baltiskimi Nemci ali židi, da bi kričali o propadu ruske znanosti in ruskih vseučilišč, vender je resnica, da ruska znanost in ruska vseučilišča še nikdar neso stala tako visoko, kakor sedaj, četudi še ne stojé na tej visokosti, kakor bi bilo želeli. Ruska znanost začne v resnici cveteti v naši domovini, ko bode ruska vlada dala le polovico teh vsot, kakor jih dajeta Francija in Nemčija za učene ekspedicije, napravo laboratorijev, kabinetov in klinik kadar prenehajo naši veljavni, uplivni in bogati ljudje na ruske učenjake gledati z zaničljivim nezupanjem in bodo njim skazovali le del tega zaupanja, katerega skazujejo na zapadu svojim in našim učenjakom, in čislali nalogo naše domače znanosti. Pa vkljub neugodnim razmeram za razvoj znanosti in višje izobraženosti v Rusiji se vender ruska znanost, katero goje in širijo ruska vseučilišča in drugi višji zavodi naši, vedno razvija in vidno napreduje. Povpraševanje po ruskih knjigah v zapadnih slovanskih deželah mora vedno naraščati in množiti se, a nikakor se ne bode pomanjšalo ali palo. Sem ter tja vpliv nenavadnih dogodkov in posebnih okoliščin spodbuja k izučenju ruskega jezika in slovstva. Potem se pri Slovanih h kratu pokaže za to dovolj energije in veselja. Tako je bilo po slovanskem shodu v Moskvi. Tako je bilo za hercegovskega ustanka srbske in bolgarske vojne. Ni treba baš proroškega duha, ne posebne bistroumnosti, da bi videli, da bosti dve ali tri take okoliščine, spodbujajoče k učenju ruščine prig. dile se v 1885. l.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 4. februvarja.

„Politik“ misli, da je nemogoče, da bi vlada hotela na račun večine **državnega zbora** osnovati srednje stranko. Ta list misli, da gre k večjemu za to, da bi vlada nekaj elementov odločila od združene leveice. Mi nikakor v tem oziru ne smo tako optimistični, kakor ta staročeki list. Sedanja vlada dozda še nikdar ni pokazala svoje energije proti levičarjem, ampak le proti desničarjem. Tudi ko bi „Politik“ dobro opazovala, kake eksperimentacije so se godile na Kranjskem, da se je iz narodne stranke izcimila vladna stranka, bi tudi po tem o delovanji vlade drugače sodila. Sicer pa nam drugi listi, ki so v vladni službi, dovolj jasno razkladajo, kaj misli doseči vlada s srednjo stranko. Oslabiti hoče desnico, da bi se po tem na njene želje ne bilo treba več ozirati.

Rusini so sklenili, da se ne udeležé skupno **Metodove slavnosti**. Varovati hočejo strogo narodno samostojnost in verski separatizem. Zato bodo praznovali to slavnost 18. aprila, dočim jo Poljaki 6., in na Velegrad romajo 13. avgusta, Poljaki pa že 5. julija.

Ogerski državni zbor je vsprejel zakon, da se pomnoži število sodnikov pri finančnem sodišči. — Minule dni so bili ogerski ministri Tisza, grof

Szapary in Bedeković na Dunaji. Kaj da je bilo povod potovanju teh ministrov na Dunaj, ni znano. Nekateri listi hočejo vedeti, da se je hotela skleniti nova pogodba o izročitvi zločincev z Rusijo, podobna onej, katera se je sklenila mej Rusijo in Nemčijo. Ogerski vladni listi, pa to zanikavajo, in h kratu izjavljajo, da bi ogerska vlada nikakor temu ne pritrdila. Ogerska vlada tudi ne namerava parlamentu predložiti nikakih izjemnih zakonov proti anarhistom, kakor jih je avstrijska. — V nedeljo so ogerski poslanci srbske narodnosti imeli shod v Pešti, in doseglo se je mej njimi v cerkvenih in političnih vprašanjih na temelji obstoječih zakonov popolno sporazumljenje.

Vnanje države.

V četrtek je naš cesar vsprejel **kitajsko** poslanika Li-Fang-Paa in Hsi-Chingch-enga. Prvi se je poslovil, ne da bi bil podal kako odzvalno pismo, ker to po kitajskem običaji ni navada. Poslednji je pa izročil svoje poverilno pismo, ki je pisano na rumeno svilo in ima državni pečat. Poverilno pismo se glasi: „Vaše Veličanstvo! Cesar Tat-singski pozdravlja Njega veličanstvo cesarja in kralja avstro-ogerskega. Od kar se je sklenila pogodba mej Kitajem in Avstro-Ogersko, bili so odnošaji mej obema državama najboljši. Imenoval sem mandarina Hsi-Chingch-enga poslanikom, da odpotuje v vašo stolico, da bode vedno skušal ohranjevati prijateljske odnošaje, naročil sem mu to poverilno pismo osobno izročiti kot dokaz posebne prijaznosti. Mandarin Hsi-Chingch-eng je meni, cesarju kitajskemu, znan po svojej praktičnej delavnosti, udanosti in vernosti, ter bode brez dvojbe dobro izvršil kaka eventualna pogajanja. Po sklepu Nebes poklican, prevzeti dedščino svoih podanikov, smatram Kitaj in inozemlje kot jedno rodbino z enakimi nazori. Moja želja je, da se utrjuje prijateljstvo z Vašim Veličanstvom in bi oba naroda živela v miru.“ Novi poslanik je 40 let star in je rojen v Kia-Chingu. V Kitaji je znan kot dober belestrističen pisatelj. Pred štirimi leti bil je imenovan poslanikom v Japanu. Te službe pa ni mogel nastopiti, ker mu je oče umrl in po kitajskih običajih mora vsak Kitajec žalovati tri leta ter ta čas ne sme opravljati nobene javne službe.

General Katargi, ujec **srbskega** kralja, odšel je v Peterburg. Govori se, da se ima jako važne stvari dogovoriti z rusko vlado. Srbija bode poskušala zopet približati se Rusiji.

Kakor javlja „Novoje Vremja“, je **rusko** naučno ministerstvo spoznalo za potrebno, da se katoliškim duhovnikom, ki veronauk v učilnicah v zapadnih gubernijah poučujejo v ruščini, dado ista prava, kakor jih imajo drugi učitelji na teh učilnicah.

Francoska zbornica vsprejela je izredni budget pomorskega ministerstva. — Soubeyranov predlog, da se prodajo državne železnice se je zavrgel. — Pariški mestni zbor se je v petek posvetoval o jako radikalnem predlogu Vaillanta, kako naj bi se odstranila delavska kriza. Izročil je ta predlog posebnemu odseku v pretres. Samo odstavek 4, da se osnuje stalna delovska komisija je takoj v plenumu vsprejel, odstavek 6, da se razdeli 50 milijonov frankov mej Pariške delavske združbe pa zavrgel.

Nemški državni zbor bode do Velike noči končal svoje zasedanje. Poslanci pa tudi vladni krogi želé, da se zasedanje dalje ne raztegne. Ker pa ima zbor še precej stvari rešiti in mej njimi nekatere velike važnosti, se zborovanje ne bode smelo nič pretrgati. Na pruski deželni zbor se ne bode moglo nič ozirati, četudi sedaj zboruje in je več državnih poslancev tudi v deželnem zboru. Državnozborna komisija za pretresovanje predloge o subvencioniranju parniške voznji je pri drugem branji zavrgla ariško, indijsko in avstralijsko progo ter vsprejela le vzhodnoazijsko. Na to so izjavili konservativci, da jim je samo poslednja proga premalo, ter bodo rajši glasovali proti vsemu temu zakonu pri končnem glasovanji v komisiji, da si obdrže potem popolno svobodo v zboru samem. Svobodnjaki pa sedaj izjavijo, da njim je pa še ta proga preveč ter bodo glasovali tudi proti vsemu zakonu. Nasledek tega je bil, da je komisija pri končnem glasovanji zavrgla zakon o subvencioniranju parniške voznji s 14 proti 7 glasom.

Afriška konferenca je vsprejela pogoje za prisvojenje novih ozemelj v Afriki, kakor jih je določila komisija. — Sedaj je konferenca končala svoje delo. Samo oblika, katero naj bi dala svojim sklepom, še ni določena. Ne ve se, ali bi se jim dala oblika pogodbe, ali pa kake izjave. O tem pa konferenca ni še mogla sklepati, kajti severnoameriški odposlanik je izjavil, da o tem še nima nikakih instrukcij od svoje vlade.

Ker vidi **Turčija**, da so se pod angleško upravo zboljšale razmere na otoku Cypren, hoče povišati davek, katerega jej plačuje ta otok. Dozda je znašal ta davek 114.650 turških funtov, sedaj bi ga pa povekšala na 180 funtov sterlingov. Ne ve se pa, ali bode angleška vlada v to privolila.

Kakor novejša poročila iz Kitaja javljajo, bode hud boj mej **Francijo** in **Kitajem**. V Pekingu ima vojna stranka ves upliv, kar se dá sklepati iz tega, da sta bivša guvernerja yunnanski in quangsiskiski obsojena na smrt, ker nesta zabranila Fran-

Dalje v prilogi.

cozom posesti Bac-Ninha. Li-Hung-Tchang in Tso-Tsung-Tang sta pa tudi ostro kaznovana, ker sta se potegovala za obsojena guvernerja. Tchang-Peeluna so poklicali v Peking in ga degradovali, ker ni dovolj pogumno branil Fu-Ceva. — Kakor brzojavlja admiral Courbet iz Ke-Lunga, je 25. januarja 1500 Francozov s 4 topovi prisvojilo si več sovražnikovih utrdb. V tem boji so Francozi zgubili 9 mrtvih in 53 ranjenih.

Angleški trgovski minister je na nekem shodu govoril o **sudanskem** vprašanju. Rekel je, da nikdo bolj ne želi, kakor angleška vlada konec prelivanja krvi v Sudanu. Čast Anglije pa ni dopuščala, da bi Gordona in tamošnje egiptovske garnizije prepustili svoji osodi. Ko pa bode rešen Gordon in egiptovske garnizije, bode pa Anglija prepustila Sudan Sudancem, naj si sami izberejo državno obliko in volijo domačega vladarja.

Dopisi.

Iz Gorice 1. febr. [Izv. dop.] V četrtek 29. m. m. zborovalo je v Gorici katoliško politično društvo za Goriško „Circolo cattolico“. To društvo, ki obstoji že več let in sloni na strogo verski podlagi, ni bilo do sedaj posebno plodonosno, sem ter tja priredilo je o posebnih prilikah kakšno slavnost in besedo, sicer prepuščalo pa je politično polje nasprotnikom brez boja. Zdi se, da so se merodajne osebe prepirale, da je to v veliko kvar katoliški cerkvi, ter da se bo to zanaprej predrugačilo. Pozvalo je letos k običnemu zboru tudi Slovence s slovenskimi povabili in voljeni so v odbor moške obeh narodnosti, od katerih pričakujemo uspešnega dela za mesto in deželo. Zjedinjeni Slovenci in konservativni Italijani imajo v mestu in na deželi tako ogromno večino za soboj, da bi „Corrierovcem“ in liberalnim Lahom v kratkem lahko sapo zaprli. Gospodovali bi lahko v deželni zboru, v trgovinski zbornici, v mestnem starejšinstvu itd. Seveda, tako naglo ne bo mogoče odtrgati liberalcem dosedanjih pozicij. Toda pri resni volji in vztrajnem delovanju dospemo vendar le v primerno kratkem času do cilja. Mi Slovenci pozdravljamo z veseljem ta korak goriških konservativcev in jih bomo po moči podpirali, od njih zahtevamo jedino le pravico in enakopravnost v narodnem oziru, in nad tem se ne more vender noben človek spodtikati.

Isti dan zbralo se je pri Rebku na Goričici lepo število, — blizu 50 — odličnjakov iz Vipavske doline z namenom, da bi v družbi našega pesnika S. Gregorčiča nekoliko veselih ur preživeli. Vabil za to ni nikdo razpošiljal, aranžerjev za ta shod ni ni bilo nikjer, le sem ter tja je drug družemu na uho pošepetal, da namerava prirediti navedeni dan mnogo duhovnih, učiteljev, županov in drugih veljakov iz Vipavske doline pri Rebku kosilo, h kateremu pride — tako se je govorilo — tudi naš slavni pesnik Gregorčič. To je zadostovalo, prišli so od Prvačine in Šempasa do Hublja skoro vsi duhovniki (17), skoraj vsi učitelji, več županov in družih odličnjakov, celo nekatere gospode iz Gorice smo videli mej njimi.

Ta shod spremenil se je sam ob sebi v priprosto a jako presrečno ovacijo našemu pesniku. Videlo se nam je, kakor da bi bila navzočnost slavnega pesnika pomnožila — ako je to sploh še mogoče — navdušenje do njega, vsakemu se je bralo na obrazu, kako se raduje teh ur, katere je v njegovi družbi preživel, vsak bi bil rad pokazal in povedal, kako spoštuje moža, na katerega je vsa Slovenija ponosna. Pri obedu izbran je bil Kriški župnik, ljubezniv, prijazen, odkritosrčen gospod in pravi duhovnik, stoloravnatelj, kateri je svojo nalogo spretno rešil, ter nam podal prav dobrih dovtipov in šaljivih opazek. — Kolo napitnic pričel je prvi štanjelski duhovnik g. Klobovs, proslavljajoč navzočnega pesnika, a zatem sledila je napitnica napitnici, da nam ni mogoče vseh navesti. Naš šime je večkrat poprijel besedo, bodisi da je odgovarjal na prejšnje napitnice, bodisi da je sam napravil napitnico, a vse, kar je govoril — in govoril je mnogo in lepo — bilo je v vezani besedi in krasni obliki, vse jako duhovito in okolnosti primerno, verze je kar iz rokava izsikal. Žal da ni bilo nobenega stenografa, ki bi bil vse zapisal.

Da se je v prvi vrsti napilo našemu presvetlelu cesarju in očetu papežu, je ob sebi razumljivo, saj Slovenec se vedno in povsod svojih dobrotnikov spominja in je dober Avstrijec in dober katoličan.

Izboren septet iz domovine slovenskih Čehov, Prvačine, kjer je vsak rojen pevec in godec, razveseljeval nas je vmes z lepimi in jako precizno izvajanimi pesnimi, da smo se težko ločili iz Rebkov

krčme, kjer so nam z jedilnin pijačo izvrstno postregli. Lep, nepozabljiv je bil za vse deležnike dan 29. januarja!

Iz Trsta 1. svečana. [Izv. dop.] (Laška napetost. Odličen rodoljub.) Res čudna je omika naših Italijanov! Ker je zadnjič narodno slovensko društvo napravilo veselico v dvorani sredi Rossetijevega vrta, penijo se kar od jeze naši Lahončiči. Prvi se je „Impertinente“, glasilo napetih Italijanov v našem mestnem zboru spraval nad velikansko hudodelstvo, da smo se upali očitno pokazati ter celo slovensko zastavo razpeli. Enako se jezi „Šalabarda“, italijanski list jednakega duha ter se ne more dosta načuditi, da se slovensko društvo razveseljuje na mestu, kjer je imeniten Tržaški učenjak laški Rosseti bival in preiskaval in spisal zgodovino izključno laškega Trsta! Joj, joj! kaka pregreha, da nam je lastnik za drage denarje bil p epustil dvorano in vrt. Pač nas bi radi potopili v žlici vode — a varujejo naj se ti irredentariji, da jih mi Slovani jedenkrat ne poženemo v morje!

Minoli teden smo pokopali pobožnega rodoljuba Mat. Urbančiča, bogatega tukajšnjega posestnika. Mož je bil rodom s Tolminkskega ter je doživel 72 let. Pri zadnjem sprehodu v novi luki, kamor so ga bili sprelepi topli dnevi izvabili, bil se je ponesrečil. Zgrabila ga je bila božjast, tako da so ga morali domov prinesti, kjer je kmalu potem izdihnil svojo blago dušo. In res blago dušo je imel ranjki, ki je v oporoki izmed svojih hiš jedno hišo zapustil škofiškemu odgojevališču dijakov tukajšnje državne gimnazije, ravno onemu odgojevališču, za katero je ranjki škof Dobrila živel in delal pa nabiral vse svoje življenje. In vender se bi sedaj drugi poklicani in nepoklicani radi s tem odgojevališčem proslavljali! Bog nam daj še nekaj takih radodarnih podpirateljev! Ganiti se je treba — in bogati Trst ima dovolj bogatinov, ki bi o pravem času in od pravih ljudi opominjani lahko še mnogo storili za rečeni zavod. Slava in večnaja pamet blagemu M. Urbančiču!

Iz Velikolaškega okraja 30. januarja. [Izv. dop.] Razni časniki prinašajo vesti o debelem snegu, da so tu in tam pota in sploh komunikacije za nekoliko časa zaprečene bile, a pri nas se v tej zadevi ne moremo pritožiti, kajti gosp. Matija Hočevnar kot načelnik cestnega odbora potrudil se je, da se je sneg nemudoma po vseh cestah odkidal, in tako v tem oziru ni bila komunikacija zaprečena.

Pa kaj hasni ako se je gosp. načelnik našega cestnega odbora toliko trudil in prizadeval, če pa sosedni okraji svoje dolžnosti ne store.

Na primer v okraju Velikolaškem do meje Zatiškega okraja, nad Krko je takoj bila cesta razkidana. Zatiški okrajni cestni odbor pa se negane, ravno tako občina Krška ne. Ali to pristojna denšnjemu času, da od Krke do Zdenske vasi že tri cele tedne ni nikakšnega popotnika s sanjkami zaradi debelega snega.

Okrajni cestni odbor Zatiški, občinsko predstojništvo Krška spi že cele tri tedne.

Lep red!

Iz Crnomlja 29. januarja. [Izv. dop.] Že dolgo ni bilo nič poročil iz našega kraja, dovolite da jaz rečem jedno ali dve, ker so vas bogme, stari dopisovalci zapustili. Sicer pri nas tudi ni toliko zanimivih novostj kot pri vas, kjer marsikateri žalujejo za izgubljenim denarjem, vendar so i tu nekoji v skrbeh za novce, ki so šli z onim Vašim velikim prijateljem, ki se je sam obsodil v smrt. Odkar je odšel isti gospod, je tudi večji mir v našem kraju, premda ne spimo ravno nedelavno spanje. Naša Čitalnica skuša po mogočnosti ustreči vsem članom. Naročila si je več časopisov in njene veselice nas opominjajo na njen cvet v prešlih letih. V slovenskem uradnem dnevniku bile so ob času pohvaljene neke gospe i gospodičine, koje so si za te veselice stekle gotovo dosti zaslug, a vidi se mi, da so se nekoje pozabile bodisi hoteč ali ne-hoteč.

Med temi požrtovalnimi gospodičinami mi je pred vsem omeniti Ivanke Sprajcarjeve, ki nas je pri treh igrah razveseljevala z izbornim svojim igranjem. Upamo, da ni bilo zadnjikrat; le tako dalje! Kakor se nam je razglasilo čaka nas ta predpust še sijajni ples v dan 1. februarja i maskerada 15. istega meseca. Spodobilo bi se, da nam sl. odbor na Vodnikovo tudi preskrbi vsaj kak govor o prvem našem pesniku.

Tukajšni bedi hoče odpomoči nova ustanovljena, potrjena hranilnica. Želimo, da skoro počne svoje delovanje, kajti čujem, da bode izposojevala novce po 7%, kar bode našemu kraju velika dobrota, kajti tu jemljejo po 10%, da i do 52% in niti jedna bližnja hranilnica ne more se v tem oziru hvaliti. O naši dolenjski železnici je zadnji čas vse potihnilo, morda ker je deželni poslanec naših mest odšel v Beč. Čitali pa smo nekaj o Kamniški železnici, mi jo Kamničanom privoščimo, no to stoji, da je naša deset potov potrebnejša. Sedaj hodi pošta iz Kočevja do nas in privaža nam nekoje stvari tudi iz Ljubljane, samo novine hodijo nam še vedno čez Metliko. Ker so zadnji čas na Vagenšperku bili hudi zameti, dobivali smo vse novosti navadno čez dva dni, torej — stare novine. Nam bi bolj ugajalo, da imamo naravnostno pošto zvezo čez Kočevje v Ljubljano, ne pa črto Kočevje-Rakek-Ljubljana. Morda bi kaka prošnja mesta in bližnjih občin pomagala k temu.

Izjava.

V prvih svojih pričetkih imela se je leposlovna slovenska knjiga boriti z mnogoštevilnimi nasprotniki, ki so pri vsaki priliki preresetavali, koliko je poltnosti, nekeršanskega mišljenja in druge take panteistične ornamentike v tem ali onem leposlovnem spisu.

Ali ti prvi viharji so kmalu utihnili! Z jedne strani so kršanski lepoumniki, ki so radi poltnosti obsojali našo leposlovno knjigo, sami sprevideli, da so ravno oni s svojimi kritikami najbolj pripomogli, da je mladina, kojoj so pred „strupom“ obvarovati hoteli, toliko pridnejše prebirala obsojene leposlovne proizvode! Z druge strani pa je končno tudi mej nami Slovenci moralo prodreti prepričanje, da se pri leposlovju ne sme in ne more rabiti tisto kritično merilo, koje se rabi tedaj, če se piše kritika o ti ali oni molitveni knjigi. Ako bi se po tem merilu pretehtavala kralja Salomona „visoka pesen“, ali pa Petrarkovi zaljubljeni soneti, ali še celo poštenega našega Vodnika poezije, dalo bi se brez velikega truda dokazati, da so ti pesniki bili največji grešniki, na katere je kedaj božje solnce sijalo!

Ravnokar pa se je dvignil kritik, ki je prehodil vse pota našega leposlovja, ter gledal povsod samo — malikovalce in panteiste. S svojimi neslanostmi napolnil je ušesa slovenskemu občinstvu, ter dokazoval z besedami, da je vse strupeno, kar poganja na našem leposlovnem polji. Držal se je mož vodila, ki ga v „Faustu“ oznanjuje kruljevi Mefistofel:

„Im Ganzen — haltet Euch an Worte!
Dann geht Ihr durch die sichere Pforte
Zum Tempel der Gewissheit ein!“

Flegmatik bi se nasproti početju nepoklicanega novega kritika tožal z besedami Ben Akibe, da smo vse to že jedenkrat mej Slovenci — in sicer brez vsake škode — doživeli! To se bode tudi sedaj zgodilo! Dr. Mahničeva kritika zginila bode brez nasledkov z literarnega slovenskega obnebja, kakor zgine na nebu črni oblak, ki ga prepodi ostra sapa še prej, nego je razsul ostro točo po plodnih njivah! To je tako gotovo, kakor gotovo je bil Petrarca duhovnik katoliške cerkve! A živel je že v času od 1304. do 1374. leta! Zavračati kritika nenaravne trditve, dokazovati, da je kritika vsakemu svobodna, a da mora vzlic temu pametna in logična biti, bilo bi v tem slučaju brez dvojbe brezuspešno in nepotrebno.

Dr. Mahnič ravnja se ravno po izreku znanega francoskega diplomata, ki je hotel z jedno samo pisano besedo tistega, ki jo je zapisal, na vislice spraviti! Koliko lažje je na duševna vešala obešati pisatelje, ki so pisali po celo knjigo besed! Take kritične šale se same obsojajo!

Ali z družega ozira je stvar nevarnejša, kot je videti prvi hip! Najnovejšega slovenskega kritika ostru obsodba obrača se v prvi vrsti proti pesniku, ki ga je podaril slovenskemu narodu duhovski stan. In če se bodo nekđaj tehtale obilne zasluge tega stanu za naš narod, ne bode najmanjša ta, da je v njegovi sredi nastopil pesnik — Simon Gregorčič, o katerem se sme trditi, da ima čisto dušo, kakor je čisto zorno jutro mlade spomladi, pesnik, ki je pel pesni, ki dosedaj še nikogar pohujšale neso, če se ni hotel sam in nalašč pohujšati! Proti temu pesniku obrača se neopravičeni — da ne rabimo ostrejšega izraza — naskok Mahničev. Resnica je, da se vsled tega naskoka vrednost in cena Gregorčičevih del niti za las spremenila nista. Kar je zlató

ostane zlató, če ga profesorji še tako prelivajo na filozofičnih svojih ognjiščih! Kdor pa pozna pesnika gorečo ljubezen do stanu, kojemu se je posvetil, kdor pozna njegovo prekipečo vernost in resnično pobožnost, ta vé, da se je bati, da bi Simon Gregorčič ne omagal pod trnjevim vencem, ki ga mu lastni stan pritiska na glavo, in da bi ne zakopal bliščečega talenta, kojega mu je Bog položil v trpeče srce, njemu, pesniku v žalost, slovenskemu rodu pa v veliko veselje! Bati se je tedaj, da bi Simon Gregorčič pri teh napadih, ki se sedaj zistematično ponavljajo dan za dnevom ne zgubil ljubezni do pesniškega delovanja. To pa bi bila velika nesreča za ubogi naš narod! V tem je obsežena jedina nevarnost dr. Mahničevega nastopa in ravno zategadelj obsojamo najnovejše kritikovanje gospoda profesorja z vso vstrajnostjo in odločnostjo.

Napadenega pesnika pa spominjamo na besede svetega pisma, da ni vsak, kdor kliče: gospod! gospod! v resnici pobožen! Kakor je življenje od Boga, isto tako je od Boga tudi dar poezije! Komur ga je stvarnik podelil, naj ga prosto razvija, sicer se pregreši — proti svojemu stvarniku! Zatoraj upamo, da nam slana neslanega kritikovanja ne bode zamorila cvetja v pesnikovem vrtu!

V Ljubljani, dne 31. januarja 1885.

Člani literarno-zabavnega večera.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je prostovoljni požarni brambi v Bizaviku 60 gold.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi listka „Predpustne slike.“ Zaplenbe te bi ne bili pričakovali, neljuba bila nam je pa zlasti zaradi tega, ker naši naročniki itak že dva dni neso nobenega lista dobili. Današnje številke dodali smo dve strani priloge.

— (Konfiskacija.) „Slovana“ 3. številka z dne 1. t. m. zaplenila je c. kr. deželna vlada zaradi kratke notice o vladiki Strossmayer-ji, v kateri je bil govor o spletkah, ki se snujejo proti „prvemu Jugoslovanu“. — Uredništvo „Slovana“ bode prihodnje številko za dve poli pomnožilo, tako da bode imela 4. številka vsega vkupe štiri pole.

— (Imenovanje.) Vladni kancelist g. Andrej Kraner imenovan je vladnim tajnikom, poštni akcesist g. Adolf Rohrman pa vladnim kancelistom.

— (Slovstveno zabavni večer.) Preteklo soboto bila je udeležba jako živahna. Okolu 45 gospodov prišlo je na zabavni večer. Predsedoval je sprva stavbeni svetnik g. Fr. Potočnik, potem pa dež. tajnik M. Kreč. Berilo imel je g. Brunet, ki nam je jako živo risal slikovitost Solčave ter vmes upletel lepo narodno pripovedko, kako je „Isla“ navstala. Njegovo berilo je bilo jako pohvalno vsprejeto in želeli bi bilo, da bi jednaci beril bilo še več. G. dr. Tavčar prečital je potem izjavo proti neosnovanim napadom na pesnika Gregorčiča. Vsi člani vsprejeli so z navdušenimi dobroklici to izjavo, katero priobčimo danes na drugem mestu. Fond za potovanje pevcev v Prago se je v ta večer zdatno pomnožil. Darovali so: dr. Tavčar, J. Vilhar, dr. Stor po 10 gold., J. Hribar, Kreč, in Prosenec po 5 gold., posebe pa se je nabralo 5 gold. vkupe 50 gold.

— (Zabavna kronika.) „Vodnikov ples“ v naši Čitalnici bil je tudi letos izredno sijajen. Število plesalcev bilo je sicer nekoliko pičleje nego druga leta — plesalo je blizu 60 parov, — a ples odlikoval se je po bogatih in elegantnih opravah lepega spola, po izredni živahnosti in vztrajnosti, tako da smelo trdimo, da je bil „Vodnikov ples“ najljepša veselica mej vsemi, kar jih je bilo ta predpust. Mej dostojanstveniki na Vodnikovem plesu imenovati nam je: deželnega predsednika barona Winklerja in deželnega glavarja grofa Thurna. Šišenska Čitalnica imela je predvčeraj v Koslerjevi pivovarni svojo slavnostno Vodnikovo besedo s plesom. Prostori bili so vsi prenapolnjeni, vse točke sporeda jako dobre, posebno vro se je obnesel „Naš mešani zbor“ (Stegnar). V burki „Krojač Fips“ pa je gosp. Kajzel prouzročil toliko smehu, da smo bili v zadregi, koga bi bolj opazovali, Fipsa ali pa smijoče občinstvo. Po besedi bil je živahen ples, trajajoč do jutra. Vsa veselica bila je prav lepa in jako točno prirejena. Pevsko del. društvo „Slavec“ imelo je predsinočnem v čitalnični restavraciji svoj „Venček“. Prostori bili so jako polni, zabave bilo je mnogo in deležniki te veselice so polni hvale.

— (Vabilo k LXVI. odborovi skupščini „Matice Slovenske“) v soboto 14. februarja 1885. l. ob 5. uri zvečer v Matičini hiši na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika LXV. odboro ve seje. 2. Naznanila prvo sedstva. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo književnega odseka. 5. Poročilo gospodarskega odseka o računskih sklepih za 1883. in 1884. l., o proračunu za 1885. l. in o društveni bilanci. 6. Pretresanje tajnikovega poročila ob odborovem delovanju od 1. novembra 1883. l. do 31. januarja 1885. l. 7. Posamezni nasveti.

— (Občina Bled) imenovala je g. Karola Luckmanna častnim občanom.

— (Umrli) je g. Dragotin Terjašek, kaplan v Šmartinu na Paki v 62. letu svoje dobe. R. I. P.

— (Umrli) je dne 30. januarja t. l. po kratke bolezni gospod Josip Pauser, posestnik in c. kr. poštar v Dolenji Vasi pri Ribnici, v 73. letu svoje starosti. Lahka mu zemlja! — Dne 27. m. m. umrl je v Dečivasi v Žužemberškem okraji bivši gozdar Cobelsberške graščine. Doživel je visoko starost, 97 let. Njegova za tri leta starejša sestra je še popolnem čvrsta. — Pokojnega dr. Kocelija otroka umrla sta pretekle praznike. Sinek v nedeljo, hčerka pa predvčeraj, oba za davico.

— („Dolenjskih Novic“) došla nam je 3. številka. Vsebina je toli mnogovrstna in tako po domače pisana, da bode najpriprosteji človek, ako le čitati zna, v tem listu našel dosti pouka in zabave. Prekoristno bi bilo, da se „Dolenjske Novice“ udomačijo in pridobe prav veliko naročnikov.

— (Iz srednje Istre.) Kako znado c. kr. poštni uradniki zemljopis! Časopisi, koji imajo napis — „Istra, via Divača“ in še po vrhu seveda natančno tiskano zadnjo pošto, pošiljajo se navadno kar v Dalmacijo, od koder se še le čez 8 dolgih dnij čez Pulj vračajo na omenjeni kraj, ko je kaka usmiljena roka besedo „Istra“ šestkrat z modrim svinčnikom podčrtala. Pisatelj teh vrstic dobil je nek časopis, koji je imel naslov natančno tiskan, že večkrat iz necega Castelnuova v Dalmaciji čez 8 dnij, akopram prihaja omenjeni časopis iz severnih krajev avstr. države. Želeti bi bilo, da se omenjeni uradniki bolj pazno ozirajo na naslove, da se ne godé taki neredi. „Istran“.

— (V hranilnico kranjsko) uložilo je pretekli mesec 1878 strank 413.504 gld., izplačalo pa se je 2009 strankam 276.309 gld. 31 kr.

— (Tatvina.) Neki tovarniški delavki ukrala je znana vlačuga hranilnično knjižico ter na knjižico v hranilnici vzela uloženih 100 gld., z denarjem pa pobegnila iz Ljubljane.

— (Za notranjo opravo dvoran „Narodnega doma“ v Rudolfovem) blagovolili so darovati v teku meseca januarja t. l. preč. gosp. F. S. Pirc, kapitulat benediktinskega samostana v Št. Pavlu na Koroškem, 5 gld., gosp. Viljem Pfeifer, državni in deželni poslanec, župan na Krškem, 5 gld., g. prof. Šuklje 1 gld. Vsem darovateljem izreka najtoplejšo zahvalo odbor.

— („Hrvatski Sokol“) imel je v preteklem letu 10 častnih članov, 45 ustanovnikov, 542 podpornih, 356 izvršujočih članov in 10 predtelovadcev, vkupe 961 članov. Društvenega premoženja je 57.473, dolgov pa — 47.486 gld., torej čistega premoženja 9989 gl. Čestitamo bratom Hrvatim na tem lepem napredku, ki naj bi bil našim krogom v spodbuj.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi „Narodno kmetijsko društvo“ v Dutovljah dne 8. februarja 1885 l. v prostorih g. Ant. Stoka. — Spored: 1. Govor. — 2. Petje; pojo domači pevci. — 3. Petje kraškega kvarteta. — 4. Petje; domači pevci. — 5. Petje; kraški kvartet. — 6. Igra. — 7. Petje; domači pevci. — 8. Tombola. — 9. Ples. — Začetek ob 6½ uri zvečer. — Vstopnina k besedi za osobo 20 kr. Vstopnina k plesu za osobo 50 kr. Listek za tombolo 20 kr. Za tombolo so pripravljeni 4 dobitki. — Pri plesu svira dobra domača godba s pomočjo družih izvežbanih godcev.

— (Puljska Čitalnica) priredi 7. t. m. v spomin Valentinu Vodniku v prostorih restavracije „Apollo“ besedo s plesom. Program: 1. Naprej, svira godca. 2. Slovan. moški zbor. 3. Slavnostni govor. 4. U boj, moški zbor. 5. deklamacija, Domovini. 6. Kje dom je moj, svira godba. 7. Jadransko morje, moški zbor. 8. Oj banovci, svira godba. 9. Gluh mora biti, burka v 1 dejanji. 10. Ples. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Vabilo k slovesnosti), katero priredi „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ v spomin Val. Vodnika v soboto, dne 7. februarja t. l. v restavraciji Dreherjevi na Travniku, št. 16. Začetek ob 7½ uri zvečer. — I. Beseda. 1. Ouvertura „Graničarji“, uglasbil pl. Zajic; svira godba. — 2. V spomin Val. Vodniku; uglasbil Hajdrih; poje zbor. — 3. Slavnostni govor. — 4. Hervaticam, uglasbil pl. Zajic; poje zbor. — 5. Val. Vodniku; zložil dr. L. Toman; deklamuje gospdč. J. F. — 6. „Kateri bo?“, veseloigra s petjem v dveh dejanjih. — 7. Srečkanje. Igra se na 16 dobitkov. — 8. „Slovanka“, četvorka, vgl. I. Strauss; svira godba. — II. Ples. — Pri besedi in pri plesu svira godba c. kr. pešpolka vojvoda Ludovik bavorski. — Vstopnina za osobo 10 kr., številke za srečkanje po 10 kr.; gospodje plesalci, ki dobijo posebna znamenja, po 80 kr. — Vstop je dovoljen udom tega društva in njih družinam, kakor tudi udom drugih slovenskih društev, katera so vabljenja. Neudom imenovanih društev ni dovoljen uhod brez vabila.

— (Vabilo na veselico), ki jo priredi Čitalnica v Šmarji pri Jelšah v dan 8. februarja t. l. v dvorani Jagodičevi. — I. Beseda. 1. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. — 2. Govor. — 3. Igra na klavirji s 4 rokami. — 4. Orožen: „Želje“, mešani zbor. — 5. Igra na klavirji s 4 rokami. — 6. dr. G. Ipavic: „Slovenec sem“, m. zbor. — 7. „Sarafan“ s spremljevanjem na klavirji. — 8. Tribnik: „Slavčku“. — 9. dr. G. Ipavic: „V mraku“. — II. Ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 50 kr., dame oproščene. — Godba domača.

— (Za konjerejce.) Plemenski žrebec, vzrejen na graščini pokojnega g. Dragotina Rudeža, prodal se je pretekli teden za 900 gold. za žrebčarijo pod Ljubljano. To je najvišja vsota, ki se je do sedaj plačala za domače plemo.

— (Šolki obisk v Štajerskej.) V Štajerskej bilo je lansko leto 166.688 za šolo godnih strok, od katerih jih je obiskavalo 147.242 javne ljudske in meščanske, 2154 srednje ali više šole, in 6153 zasobne šole. Radi telesne nezrelosti, radi duševne ali telesne nezmožnosti ni hodilo v šolo 3878 otrok. Od normalno zdravih šolskemu obisku podvrženih otrok bilo jih je lani 7261 ali 4.46% brez šolskega pouka. Sicer je pa hodilo v šolo 3563 otrok 4 km. daleč t. j. dalje, nego je po zakonu predpisano.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Djakovo 4. februarja. Sinoči na predvečer sedemdesetega rojstnega dne vladike Strossmayer-ja veličastna ovacija meščanstva Djakovskega. Impozantna baklada s petjem in sviranjem godbe. Navdušenje naroda nepopisno. Djakovo sijajno okrašeno.

Dunaj 3. februarja. Včerajšnji ples obrtnikov (industriellen) bil najsijajniša veselica te sezone. Redutne dvorane prenapolnjene. Mnogo odličnih oseb iz vseh krogov. Miništri Taaffe, Kalnoky, Bylandt, Falkenhayn, Pino. Cesar se je mlo prehladil in zaradi tega se odpovedal. Cesarica prišla je vkupe s cesarjevičem in s nadvojvodinjama Marijo Terezijo in Marijo Immaculato, z nadvojvodi Ljudevitom Viktorjem, Karolom Ljudevitom, Albrechtom, Viljemom, Rainerom. Cesarica, cvetočega lica, nagovorila je vse patronese ter gledala kotiljon, četvorko. Cesarjeviču predstavilo se je več obrtnikov. Dvor odšel je s plesa čez pol ure.

Novi York 3. febr. Mlada žena, kakor se govori, strežnica v angleški bolnici, ustrelila je včeraj na ulici petkrat z revolverjem v Odonovana Rosso. Rossa zgrudil se je, a ni teško ranjen. Napadovalko so deli v zapor.

London 3. febr. (Oficijalno.) General Earle zasel je v 1. dan t. m. Birči, katero je sovražnik ostavil.

Razne vesti.

* (Razstava Vereščaginovih slik.) Slavni ruski slikar Vazilij Vereščagin bil je minuli teden na Dunaji ter je na posebno prošnjo Dunajskega občinstva obljubil konci letošnjega leta najbrže meseca novembra v umeteljniškem poslopji naše prestolnice razstaviti svoje najnovejše slike.

* (Nov parnik za Bodensko jezero.) Število Bodenskega jezera parnikov se bode v kratkem za jednega pomnožilo. V Kostaiškej ladjedelnici namreč stesana avstrijska salonska ladija „Cesar Fran Josip I.“ bo kmalu dodelana. Novi parnik nadkriloval bode po velikosti, ličnosti, pripravnosti in dra-

gocenej opravi vse druge ladije Bodenskega jezera. V dveh mesecih bode delo gotovo, tako da prične prekrasni parnik, kojega stroj ima 100 konjskih močij, za poskušnjo voziti že konci meseca marčija t. l.

* (Potres.) Iz Konstantine se 1. t. m. brzojavlja: Včeraj čutili so v Msili potres, vsled katerega se je 8 arabskih hiš podrlo. Ljudij ni nobeden poginil.

* (Potres.) V Valparaizu imeli so 27. m. m. ob štirih zjutraj dolgo trajajoč močan potres.

* (Washington.) Krasen in velikansk spomenik v čast Juriju Washingtonu je že dovršen. Obelisk, postavljen v mestu Washingtonu je gorostasna piramida, 555 čevljev visoka, tedaj vsekakor najvišja stavba na vesoljem svetu, ter stane 1,200.000 dolarjev. Velika električna luč vrhu obeliska vidi se kakor mala migljajoča zvezda na nebesu. V rojstni dan Washingtonov 22. febr. t. l. vršilo se bode s svečanostno blagoslovljenje krasnega spomenika. Svečani sprevodi in navdušeni govori, slaveči dejanja slavnega ameriškega rodoljuba, povelečevali bodo ta imenitni dan. V sredi obeliska vzdano je mnogo spomenskih kamenov poslanih iz raznih delov sveta in okrašenih z raznovrstnimi napisi. Vsekakor je ta velikan tudi spomenik ameriške umetelnosti.

* (Dve smrtni obsodbi.) Pred sodiščem v Ogulinu vršila se je 23. m. m. glavna obravnava zoper Rafaela Pievara, Rafaela Zorič-a in Jandra Kosica zaradi zavrtnega umora. Slednja zatočenka spoznali so krivima ter ju obsodili v smrt na vislicah in sicer bode prvi obešen Rafael Zorič, za tem pa Jandro Kosic. Rafael Pievac bil je nekrivim proglašen.

* (Biseri srbske kraljice.) Iz Belegrada se 31. m. m. poroča: O poštni tatvini bisero srbske kraljice Natalije potihnila je sedaj nekoliko občna govorica, odkar se je zvedelo, kako je prešel paket s pošte. 20. decembra m. l. nalagali so poštno pošiljavo na poštni voz. Mej drugimi dragocenostimi deli so tudi paket napolnjen z biseri namestu v voz na poštni voz. Mej vožnji pal je paket na petu s kolodvora v mesto z voza in se razrahljal. Mimo prišli izvošček Josip Mikeš zagleda paket, ogleduje svetle kamenčke, jih pobere, nese domov in drugi dan se napoti k urarju Josipu Akselradu prodajati najdene blesteče reči. Akselrad ponudi prijatelju za paket 15 cekinov, katere je Mikeš tudi vsprejel. Tako prišli so biseri kraljičini k urarju. Srbski poštni uradnik Jovanovič ni prizadet pri tej poštni izgubi, a se nahaja radi drugih nerednostij še v preiskavi.

* (Draga zakonska obljuba.) Grof Carmoyle (sin lorda Cairnsa) je angleške gledališčne igralki Fortescue obljubil, da jo bode vzel za soprogo, a dano besedo prelomil. Zaradi tega obsodila ga je sodnija, da mora zapuščenj gospici plačati za odškodnino 200.000 mark.

II. zvezek prinaša naslednjo vsebino: 1. Gorazd: Zadnja večerja. Balada. — 2. Dr. Fr. Detela: Vélikli grof. Zgodovinski roman. (Dalje). — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 22. Pod hrško. — 4. J. Trdina: Vinska modrost. II. Poglavje. Uganke. — 5. Ivan Šubic: Nekoliko črtic o krvi naši. (Koniec). — 6. I. Trinko: Pesmi beneškega Slovence. — 7. A. Funtek: Po zimi. Pesem. — 8. Fr. Wiesthaler: Slavni Slovenci. I. Dr. Jakob Zupan. — 9. Alfonz Pirec: „Jour fixe“. — 10. A. Fekonja: Uplemenitev Teharčanov in njihova plemenščina. — 11. Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje). — 12. Ivan Franke: Umetniške starine na Gorenjskem. (Dalje). — 13. Književna poročila: II Dr. K. Štrekelj: Slovenska slovnica za srednje šole. — 14. Slovenski glasnik: Nove knjige slovenske. — Karol Rudež. † — Pogled na cerkveno književnost slovensko leta 1884. (Dalje). — Književno naznanilo. — Gramatické základy jazyka slovinského. — Književnost hrvaška. — Novi grobovi. — Popravek. — 15. Janko Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ stoji za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 30 kr., za četrt leta 1 gl. 15 kr.

Migljaj uradništvu. V velikem delu sedeče življenje je največkrat vzrok bolestim na jetrah, zlatej žili, zasedenju krvi itd., katerim boleznim sigurno odpomore Moll-ov „Seidlitz-prašek“. Škatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja proti poštnemu povzeji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 9 (11—1)

Tuji:

2. februvarja.

Pri **Šteiner**: Pl. Nemčič z Dunaja. — Straus iz Prage. — Roter iz Celovca. — Faber, Orschalek iz Kočevja. — Urbanič iz Zagreba. — Grof Margheri iz Kranja. Pri **Šteiner**: Nichal z Dunaja. — Bauman iz Gradca. — Strasser z Dunaja.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek		13050 gld 64 kr.
Tržaški „Sokol“ daroval in deloma nabral po svojih članih. 75 gld. — kr.		
1 medijida	1 „ 80 „	
2 dinara	— „ 70 „	77 „ 50 „
Franjo Lavtižar v Trstu	— „ 60 „	
Janez Pamen	— „ 50 „	
Škiff	1 „ — „	
Anton Vičič	1 „ — „	
Eva Calderaris	1 „ 50 „	
Neimenovani	1 „ 20 „	
Mihovil Borgi	1 „ — „	
Aleksander Zaloker	1 „ — „	
Anton Jureca	2 „ — „	
Fran Cegnar ml.	1 „ — „	
Pri plesu Tržaškega podpornega društva nabranih	8 „ 20 „	
Josip Dogša, zastopnik banke „Slavije“ v Središči	1 „ 24 „	
Iz pušc v gostilnah pri:		
Andriku v Sp. Šiški	6 gld. 30 kr.	
Matiji na Zg. Rožniku	4 „ — „	
Matijanu v Zg. Šiški	1 „ 54 „	11 „ 84 „
Andrej Razlag, zastopnik banke „Slavije“ v Brežicah	1 „ 66 „	
Anton Uršič, zastopnik banke „Slavije“ v Št. Vidu	— „ 55 „	
M. Mullej, gimn. učitelj na Niž. Uralskem	4 „ 48 „	
P. Novak, prefekt na Dunaju	1 „ 48 „	
Banka „Slavija“ v Pagi drugo polovico ustavnega doneska	500 „ — „	
Jan. Šega, zastopnik banke „Slavije“ v Sodražici	1 „ 14 „	
Vkupe		13669 gld. 53 kr.

Umrli so v Ljubljani:

28. januarja: Ana Sever, delavka, 24 let, Tržaška cesta št. 26, za tuberkulozo.
29. januarja: Neža Winkler, dekla, 45 let, Karlovska cesta št. 5, za spridenjem jeter. — Peter Mohar, delavec sin, 15 mes., Ulice na grad št. 7, za škrofeljni.
30. januarja: Matija Gregorič, trgovec, 61 let, Pred škofijo št. 22, za voden co. — Hermína baronovka Baillon, zasobnica, 34 let, na Bregu št. 20, za jetiko.
31. januarja: Adolf Bogataj, uradnega sluge sin, 5 let, Karlovska cesta št. 22, za Brigotovo boleznijo na vrtnici. — Jovana Vizjak, lončarjeva žena, 26 let, Krakovske ulice št. 21, za jetiko. — Reza Štrukelj, delavčeva žena, 43 let, Marije Terezije cesta št. 5, je nagloma umrla.
1. februvarja: Fran Kanc, posestnik, 43 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko. — Karolina Szantner, čevljarjeva hči, 6 dni, Dunajska cesta št. 7, za oslabljenjem močij.
V deželnej bolnici:
27. januarja: Marija Bavška, uradnega sluge vdova, 63 let, za krvotvodom.
28. januarja: Anton Vrhovec, gostač, 73 let, za starostjo.
30. januarja: Matija Pečnik, delavec, 49 let, za prsno vodenico. — Andrej Čermelj, mizar, 37 let, za popolno zblaznelostjo.
31. januarja: Anton Kancijan, delavec, 65 let, za plučnim edemom.
1. februvarja: Jakob Makove, rudokop, 22 let, za oslabljenjem močij.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. jan.	7. zjutraj	734.58 mm.	+ 2.0° C	sl. jz.	d. jas.	
	2. pop.	734.95 mm.	+ 4.0° C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	735.43 mm.	+ 2.0° C	sl. jz.	obl.	
1. febr.	7. zjutraj	736.83 mm.	+ 0.8° C	brevz.	jas.	
	2. pop.	738.82 mm.	+ 5.2° C	sl. zah.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.36 mm.	+ 4.2° C	sl. jz.	obl.	
2. febr.	7. zjutraj	738.83 mm.	+ 3.2° C	sl. jz.	obl.	
	2. pop.	738.32 mm.	+ 6.8° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.72 mm.	+ 4.8° C	sl. jz.	obl.	
3. febr.	7. zjutraj	734.23 mm.	+ 1.6° C	brevz.	megla.	12.20 mm.
	2. pop.	728.81 mm.	+ 4.3° C	brevz.	dež.	
	9. zvečer	727.98 mm.	+ 1.8° C	brevz.	megla.	dežja.

Srednja temperatura — 2.7°, + 3.4°, + 4.8°, + 2.6°, za 3.8°, 4.5°, 6.0°, 3.6 nad normalom.

Dunajska borza

dné 4. februvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 45	kr.
Srebrna renta	83 „ 95	„
Zlata renta	106 „ 85	„
5% marcna renta	98 „ 95	„
Akcije narodne banke	868 „ —	„
Kreditne akcije	302 „ 60	„
London	123 „ 65	„
Napol.	9 „ 77	„
C kr cekini	5 „ 80	„
Nemške marke	60 „ 30	„
4% državne srečke iz 1 1854	250 gld. 126	„
Državne srečke iz 1 1864	100 gld. 173	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 60	„
Ogrska zlata renta 6%	— „ —	„
„ 4%	97 „ 85	„
„ papirna renta 5%	94 „ —	„
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104 „ —	„
Dunava reg srečke 5%	100 gld. 115	„
Zemlj. obh. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ 50	„
Prior oblig. Elizabetine zapad. železnice	111 „ 75	„
Prior oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 75	„
Kreditne srečke	100 gld. 177	„
Rudolfove srečke	10 „ 19	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 104	„
Tramway-društ. velj. 170 gld a v.	211 „ 25	„

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšel in se dobiva:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Otvorjenje mesnice

tik sv. Petra mitnice, „pri Kamnarji“.

Usojam si naznaniti, da z današnjim dnem pričnem s klanjem goveje živine in se priporočam slav. občinstvu za mnogobrojni obisk.

Kilo govejega mesa zadnji del 50 kr.

„ „ „ prednji del 44 „

S spoštovanjem

France Dolenec, mesar.

(67—2)

Zobozdravnik SCHWEIGER

z Dunaja

stanuje v hotelu „Stadt Wien“, II. nadstropje, sobna št. 23 in 24.

Ordinira vsak dan od 9. do 12 1/2 ure in od 2. do 4. ure popoldne. Vse operacije izvajajo se hitro in gotovo prav po modernih zahtevah novejšega časa. (34—6)

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in se se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glav. bolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zeliščni sirop kranjski à 56 kr.,

izboren zoper kašelj, hipavost, vrtoglav, prsne in pučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani. (41—3)

!Kava po ceni!

V. SAULIG, Trst, Via Carradori št. 3.

Mocca, pristro arabska	1 kilo gld. 1.70.
Mendo, izvrstna	1 „ „ 1.80
Ceylon Perl, jako fina	1 „ „ 1.70.
Ceylon Plantat., fina	1 „ „ 1.60.
Java zlata, fina	1 „ „ 1.50.
Santos, fina	1 „ „ 1.20.
Rio, fina	1 „ „ 1.15.
Čaj od 2 do 12 gld. kilo v poštini zavitkih po 4 3/4 kilo voznine in carine prosto. (52—3)	

Važno

za vsacega trpečega na živcih.

Samo z elektriko se dá do temeljito odstraniti slabosti živcev. Moj novi indukcijski aparat električni strojek se dá lahko roko voditi in bi ne smel manjkati pri nobeni rodlini. Trganje, revmatizem, omedlevico, zobobol in revmatični glavobol in sploh vse bolezni živcev ozdravijo se z indukcijskim aparatom. Cena aparatu z obširnimi nakazilom, kako rabiti, 8 gld. — Naročiti se morejo samo direktno pri meni. (741—20)

Dr. F. Beeck, Trst, 2 Via Ponderes 2.

Velika partija 1 (788—79)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati. Uzorci proti pošiljatevi marke za 10 kr.

Dobro službo!!!

dobé: trgovci, agenti, uradniki, privatni ljudje itd., kateri hočejo prodajati avstro-ogerske državne in premijske srečke na mesečne obroke po članu XXXI. zakona z leta 1883; pri nekoliko pridnem delovanju zaslužijo lahko od 100 do 300 goldinarjev na mesec.

Ponudbe, v katerih mora biti povedano, s čim se dotičnik sedaj peča, na (62—2)

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft v BUDAPEŠTI.

Odgovarja se samo na nemška pisma.

Vabilo na naročbo Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.— kr.
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.50 „
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.20 „
IV. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.20 „

Ako pa tudi od-
dajemo vsak posami-
čen zvezek, vendar se
priporoča, pošiljati
naročnino za več
zvezkov skupaj.
Naročnina znaša za
I., II. in III. nevezani
zvezek 2 gld. 40 kr.
Za vse tri lepo vezane
zvezke 4 gld.

Naročnina za zve-
zek I., II., III. in
IV. stoji 3 gld. 50 kr.,
za elegantno vezanih
prvih 5 zvezkov 6 gld.
Naročnina pošilja
se najpriladnejše s
poštami nakaznicami
pod naslovom: g. Jos.
Starč v Ljubljani,
Marije Terezije cesta 5.

Naročniki dobivajo knjige franco.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr.
izvod, ako si naročijo skupno po 10 izvodov ter zanje po-
šljejo gosp. dru. Jos. Starču v Ljubljano naročilno svoto
6 gold.

(22—6)

Odbor za Jurčičev spomenik.

100 litrov naravno čistega

brinjevega cveta

je na prodaj pri

Aloziji Domicelj, i,
v Zagorji pri št. Petru.

(57—3)

Prava marzeilska galerta

je najgotovješe, najhitrejša in najcenejša sredstvo za či-
stenje in zboljšanje vina in jamči se za najboljši
vseh; dobiva se pri (30—7)

A. HARTMANN-u,

v Ljubljani, Tavčarjeva palača.

Takoj delujoče.

Uspeh zagraden.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri
katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri
plešah, izpalih in osivelih lasih.
Uspeh po večkratnem močnem utrenji
zagraden. Pošilja v stekleni cah po 1 gld.
50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v
Trstu **Peter Slocevič**, via Sanità 13; v Gorici **lekar C. Cris-
tofoletti**; v Reki **lekar C. Silhavy**; v Celju **Fd. Pellé**; v Ma-
riboru **J. Martinz**; v Rovinju **lekar G. Tromba**.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepotilno sredstvo, ki
nar. ja nežnost, belino in obilnost
telesa, odstranjuje pege in lase cena 85 kr.

Ni sleparija!

(40—2)

Mejnarodna linija. iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrstedni parniki te linije vozijo redno v
Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih
cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, okoli 8. februarja 1885.
Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na

(20—11)

J. TERKUILE,

generalnega pasaznega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano
d' Ant. Poglayen**, generalnega agenta v Trstu.

Objava

hranilnice in zastavljalnice.

Izvrševaje sklep ravnateljske seje, se naznanja, da se bode za
hranilnico odločil za zdaj še

četrti uradni dan

v tednu in se bodo tedaj uloge vsprejemale in izplačevale vsak
ponedeljek, sredo, petek in soboto od 8. do 12. ure.

Za uradna dneva zastavljalnice odločila sta se torej in če-
trtek z dosedanjimi uradnimi urami.

Ta sprememba stopi takoj v veljavo, zato je že prihodnji
petek za hranilničen uradni dan odločen.

(10—1)

Ravnateljstvo

kranjske hranilnice in zastavljalnice.

v Ljubljani, v 1. dan februarja 1885.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

V Švico, Francijo, Belgijo, Ameriko
in Anglijo najceneje
via Innsbruck-Ariska železnica.

Izdaja vozni listov (kart) za železnice in parnike. Vsa po-
jasnila o potovanju po avstrijskih in inozemskih deželah
daje zastoj (800—8)

KAROL HUNOLD,

Innsbruck, Erlerstrasse 13.

Mejnarodna prometna pisarna.

Ustanovljeno 1847, na Du-
naji in Budapešti od 1861.

Ivan Hoff-a zdravil-
no pivo iz sladnega
izvlečka
1 steklenica 60 kr.

Ivan Hoff-a koncen-
trovani sladni izvle-
ček
1 st. gl. 1.12, ml. st. 70 kr.

Ivan Hoff-a bonboni
iz sladnega izvlečka
za prsi
po 60, 30, 15 in 10 kr., pri-
stni le v modrih zavitkih.

Ivan Hoff-a zdravil-
na sladna čokolada
1/2 kilo I. gl. 2.40, II. gl.
1.60, 1/4 kilo I. gl. 1.30,
II. 90 kr.

Pomoč proti
prsnim in plućnim boleznim,
katarnim afekcijam, oslavljenju
želodca in slabej prebavljivosti,
posebno okrepčujoče proti po-
manjkanju krvi, slabosti živcev
in onemoglosti.

Gospodu IVANU HOFF-u,

izumitelju in izdelovalcu preparatov iz sladnega
izvlečka, c. kr. dvornemu založniku skoro vseh
suver-nov evropskih itd

Dunaj, mesto, Graben, Bräunerstrasse 8.

V. bl.! Že več let sem bolehal na želodec,
slaba prebavljivost, pomanjkanje apetita in one-
moglost so me mučile. Vaši Ivan Hoff-ovi sladni
preparati so me popolnem ozdravili in dali mi
sveže moči (sledil naročitev).

Z velespoštovanjem

Moric Tihtl vitez Tützen.

Ljubljana, 18. oktobra 1882.

Vam naznanjajoč, da mi raba Vašega Ivan
Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega izvlečka jako
dobro dene, prosim Vas, da mi zopet pošljete 28
steklenic po Rudolfovej železnici.

S spoštovanjem

W. Ogrinz,

c. kr. okrajni sodec, Ljubljana, Gradišče.

Zdravniško zdravno poročilo.

Trnovo-Bistrica, 5. januarja 1883.

V. bl.! Ker se katarno stanje moje bolnice
vsled rabe Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sla-
nega izvlečka vedno boljša, sili ona, da ga jej
zopet naročim jeden zaboj z 28 steklenicami, da
jej ne poide ta okrepčevalna pijača. Pričakujem
skoro pošiljate.

S spoštovanjem

Dr. Bachmann.

Illirska Bistrica, 23. marca 1884.
Moja rodbina se je tako privadila Vaših od-
ličnih sladnih preparatov, da jih teško pogreša,
ko poidejo, zato prosim, da mi zopet pošljete 58
steklenic Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega
izvlečka po želji proti povzetju.

Dr. Bachmann, železniški zdravnik.

Glavne zaloge:

Ljubljana: Peter Lasnjak; Kranj: Fran Dolenc;
dalje: Postojna: Duxat & Dietrich; Kočevje:
Edvard Hofmann; Idrija: Fran Kos; Rudolfovo:
Dom. Rizzoli, lekarna; Ribnica: Jancz Pauser;
Zagreb: C. Arzini Salvatorjeva lekarna, nad-
biskupska lekarna, lekarna usmiljenih bratov;
Celje: Kupferschmidt, Marek, lekarni; Reka: G.
Catti, lekarna, Fr. Jechel, N. Pavačič, drogeriji;
Gorica: G. Cristofolotti, dvorna lekarna; Celovec:
W. Thurnwald, lekarna; Maribor: W. König, le-
karna, F. P. Holasek; Trzin: J. Raitbarak; Pulj:
G. B. Wassermann; Ptuj: J. Kasimir; Trst: F. S.
Prinz Seravalle, Zanetti, lekarni; Beljak: F. Scholz,
dr. Kumpf-ovi dediči, lekarni; Zadar: Chr. Mozocco,
N. Androvice, lekarni.

60 visocih odlikovanj.

Dr. Spranger-jevo zdravilno mazilo

je milje takoj pekočino in bolečine vsem ranam in bulam, za-
branjuje divje meso, izvleče vsaka ulesa brez razmečalnega
sredstva in brez rezanja skoraj brez bolečin. V kratkem času
ozdravi prsnega raka, krvava ulesa, zastarane poškodbe na
nogah, zanehtnice, oz bljine, prisadue rane, razpokane roke
itd. Hitro pomaga pri kašlju, duševnem kašlju, difteritidi,
trganju, bolečinah v križi, revmatizmu v členkih. Dobiva
se škatljica po 30 kr. pri lekarnarji J. Swobodi, v Ljub-
ljani, na Prešernovem trgu. (715—13)

Zoper jetiko!

Radgostski

univerzalni čaj

rožnovski maho-rastlinski celtički,

prilporočajo se posebno
za vse, tudi za zastarane
bolezni na pljučah, za
srčne, prsne in vratne
bolečine, posebno za su-
šico, želodčno slabost,
za splošno slabost čut-
nic in začenjajočo se
pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se
v priporočanje

G. J. Seichertu, dipl. lekarnarju v Rožnavi.

Otraj-e s na svojo naročbo pred 10 dnevi.
prosim Vas da mi za priloženo vs-to pošljete še
dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 4
š atlje rožnavskih maho-rastlinskih celtičkov kati
posebno ti so mi skoro popolnem ustavili kašelj, čaj
mi pa daje slast do jedi, katere prej nisem imel.

S se pošiljam

Henrik Kundt,

c. kr. sta ik raču ski vodja.

Hainburg n. D., 21. januarja 1878

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnavi.

Se enkrat Vas pro-im, da mi izvolite kmalu
poslati s poš nim povzetjem 2 zavitka toliko hvalje-
nega radgostskega univerzalnega čaja in 2 škatljici
rožnavskih celtičkov.

Udani

Karel Moravec, kralj. gozdar.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnavi.

Prosim, pošljite mi s poš nim povzetjem 1 za-
vitka glasovitega radgostskega univerzalnega čaja in
2 škatljici rožnavskih celtičkov.

Udani

Josip Pörtl, nadučitelj.

Ljubno (Štajerska), 17. marca 1877.

Čestiti gospod J. Seichert!

Zopet Vas prosim za 3 zavtke univerzalnega
čaja in tudi toliko celtičkov. Ljudje me prosijo, da
zate naročujem. Nekdo je bil uže blizu smrti, in
dasi je imel dosti zdravnik v, postajda je vendar
hujša njegova bolezen, dokler da me nijsem prepustil
jejnega dela vašega zdravila, ki tudi nanj izvrstno
upliva. S se vnanjem

Fran Kalhaus,

gostničar.

Podlužany (Česka), 6. aprila 1879.

9

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih
pripravljeni čaj, veja za 1 dnevno rabo pripravljeni
paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna ori-
ginalna š atlja Rožnavskih maho-rastlinskih celtič-
kov 50 kr. Z kolek in zavitanje pa 10 kr. poseba.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski
maho-rastlinski celtički dobivajo se vedno
le v lekarni J. Seicherta v Rožnovi na Morav-
skem, in razpolagajo se naročila na vse strani proti
poštnemu povzetju.

Da je pa p n občinstvu bolj priročno, imajo
tudi zal ge siedeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani,
W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J.
Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in
A. Nedved v Gradel, A. Marek in J. Kupfer-
schmidt v Celju, O. Russheim v Lipnici,
Carl Grabache v Murau, J. Illing v Rot-
tenmanu, W. Thurnwald v Celovec.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih pro-
dajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda
za oči, pri rjena natančno po starem rodbinskem
receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči,
pripravna je za okrepčenje in vzdržanje vida v vsa-
ke starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika mo-
tila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na
očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno
sojenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo veja
70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne
v kopanski Rožnavi

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno
ozdravlja puiko, trganje po udih in vsake vrste
slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr.
av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se
dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Mu-
ravška). (770—9)

NARODNA TISKARNA
v Ljubljani
priporočila po nižnji ceni
kuverta s firmo.

J. HEINDL-ov cerkveni umeteljni zavod,
DUNAJ, STEFANSPLATZ Nr. 7 (v knežje-nadškofjskej palači),
priporočila se za točno in vestno preskrbovanje

cerkvenih paramentov,

kakor: ornatov, pluvijalov, mašnih oblek, zastav (za cerkve, šole in
društva), nebesov (baldahinov) itd.

Prenašanja, poprave in montiranje paramentov svojega dela se po ceni zaračuni.
Na zahtevanje razpošlja kataloge križevih potov, jasic, božjih grobov, cerkvenih
zastorov zastoj in franko. (60—2)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.